

LUOMU LIITTO.

Miksi kyntää keväällä?

Erkki Vihonen

Funded by
the European Union

EU-Grant Agreement
No. 101136880

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Education,
Research and Innovation SERI

Miksi kyntää keväällä?

Historiassa pelloja on kynnetty keväällä, kesällä ja syksyllä riippuen siitä mikä on ollut kynnön tarkoitus.

Autumn Plowing, Grant Wood, 1931

Spring Plowing, Edward Munch, 1916

Miksi kynnetään peltoja?

Edut:

- Kasvinjuurille mahdollisimman hyvät kasvuolosuhteet, vesitilavuus ja mururakenne
- Tasoittaa pellon pintaa (kynnöllä siirretään suuria massoja maata)
- Torjutaan kasvitauteja, tuholaisia ja rikkakasveja
- Sekoitetaan kasvintähteet ja mahdollisen lannan maahan
- Luodaan kylvöpohjaa
- Maan lämmittäminen (kevät kyntö)

Haitat:

- Eroosioriski niin maanpäällä kuin alla (vesi, tuuli, aurinko ja alla mikrobiologian sekä maanrakenteen häviäminen)
- **Tiivistyminen!!!**
- Ravinteiden huuhtoutumisriski, erityisesti typpi ja fosfori
- Liian nopea orgaanisen aineksen hajoaminen
- Korkeat piikit kasvihuonekaasupäästöissä
- Ongelmien hautaaminen

Miksi kannattaisi kyntää keväällä?

- Kasvipeitteisyys talven yli
 - Yhteyttäminen, jos olosuhteet hyvät
 - Suoja eroosiota vastaan
 - Ravinteet paremmin maassa
 - Suojaa maaperän biologialle (muokkaus keväällä vähemmän haitallista kuin kyntö syksyllä)
 - Esim. raiheinä ja ruis kuivattaa maata keväällä, nopeammin pellolle
 - Tukipolitiikka

Liian märän pellon kyntäminen ei ole järkevää myöskään keväällä!!!

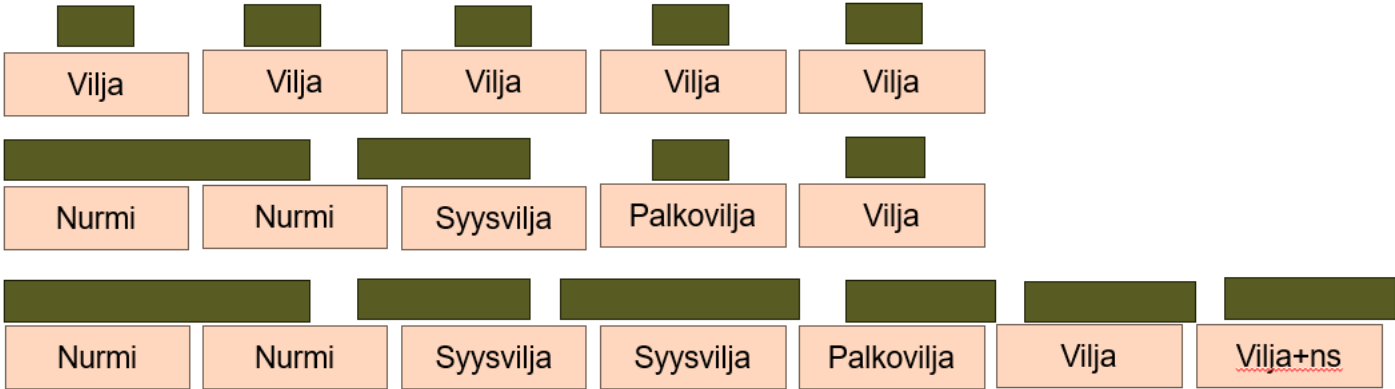

Miksi kannattaisi kyntää keväällä?

- Pelto lämpiää nopeammin
 - Nopeampi itäminen satokasveilla
 - Öljykasvit, vehnä, ohra ja juurekset sekä vihannekset hyötyvät
- Rikkakasvien torjunta
 - Esim. juolavehnän torjunnassa kevät kyntö monesti erittäin tehokas
 - Ei juurikaan vaikutusta ohdakkeeseen tai valvattiin
 - Saattaa vähentää yksivuotisia rikkakasveja? Riippuu minkälainen siemenpankki on maaperässä

Muokkauskierto esimerkkejä:

Esim.	1 v	2 v	3 v	4 v	5 v	6 v	7 v	8 v	9 v	10 v
1	Syysvilja	Vilja	Palkokasvi	Vilja	Nurmi	Nurmi	Syysvilja	Palkokasvi	Vilja	1-v nurmi
		Kevät	Kevät	Kevät		Kesä		Kevät	Kevät	Kevät
		Kyntö	Kevyt muokkaus	Kevyt muokkaus		Kesä kyntö		Kevyt muokkaus	Kevyt muokkaus	Kyntö
2	Syysvilja	Vilja	1-v nurmi	Syysvilja	Vilja	1-v nurmi	Syysvilja	Vilja	1-v nurmi	Syysvilja
		Kevät	Kevät+kesä		Kevät	Kevät+kesä		Kevät	Kevät+kesä	
		Kevyt muokkaus	Kevyt muokkaus+ kyntö		Kevyt muokkaus	Kevyt mukkaus+kyntö		Kyntö	Kevyt mukkaus+kyntö	
3	Nurmi	Nurmi	Syysvilja	Palkokasvi	Vilja	Nurmi	Nurmi	Syyvilja	Palkokasvi	Vilja
		Kesä		Kevät	Kevät		Kesä		Kevät	Kevät
		Kyntö		Kevyt muokkaus	Kevyt muokkaus		Kyntö		Kevyt muokkaus	Kevyt muokkaus
4	Vilja	Palkokasvi	Vilja	1-v Nurmi	Vilja	Palkokasvi	Vilja	1-v Nurmi	Vilja	Palkokasvi
	Kevät	Kevät	Kevät	Kevät	Kevät	Kevät	Kevät	Kevät	Kevät	Kevät
	Kyntö	Kyntö	Kevyt muokkaus	Kevyt muokkaus	Kyntö	Kevyt muokkaus	Kevyt muokkaus	Kevyt muokkaus	Kyntö	Kevyt muokkaus

Rikkakasveista lisää

- Kevät kyntö parantaa erityisesti juolavehnän kanssa pärjäämistä ja erityisesti kevyemmillä mailla
 - Miten muut rikat?
- Syyskynnön ongelmia:
 - Kyntö hyvän sään aikaan (heti puinnin jälkeen) ja säät pysyvät otollisina voi rikkakasvit kasvaa kyntöviiluista ylös
 - Märkyys myöhemmin syksyllä, josta seuraa tiivistymys riski
 - ”Talvi” kyntö on myös mahdollisuus

Mitä pitää huomioida kevät kynnössä?

- Saviset pellot ovat haastavia
 - Pitää ottaa pelto kerrallaan
- Kynnön jälkeen nopeasti tasausäestys ja kylvö
- Kasvipeitteisyys ja kevät muokkaus sekä hyvä kasvusto parantavat ja lisäävät orgaanisen aineksen määrää haastavilla lohkoilla => muokkaus helpottuu, kun maan orgaanisen materiaalin määrä lisääntyy

Miten kevät kynnöstä voi selvitä savimaalla

Kuva: Pottupellossa.fi

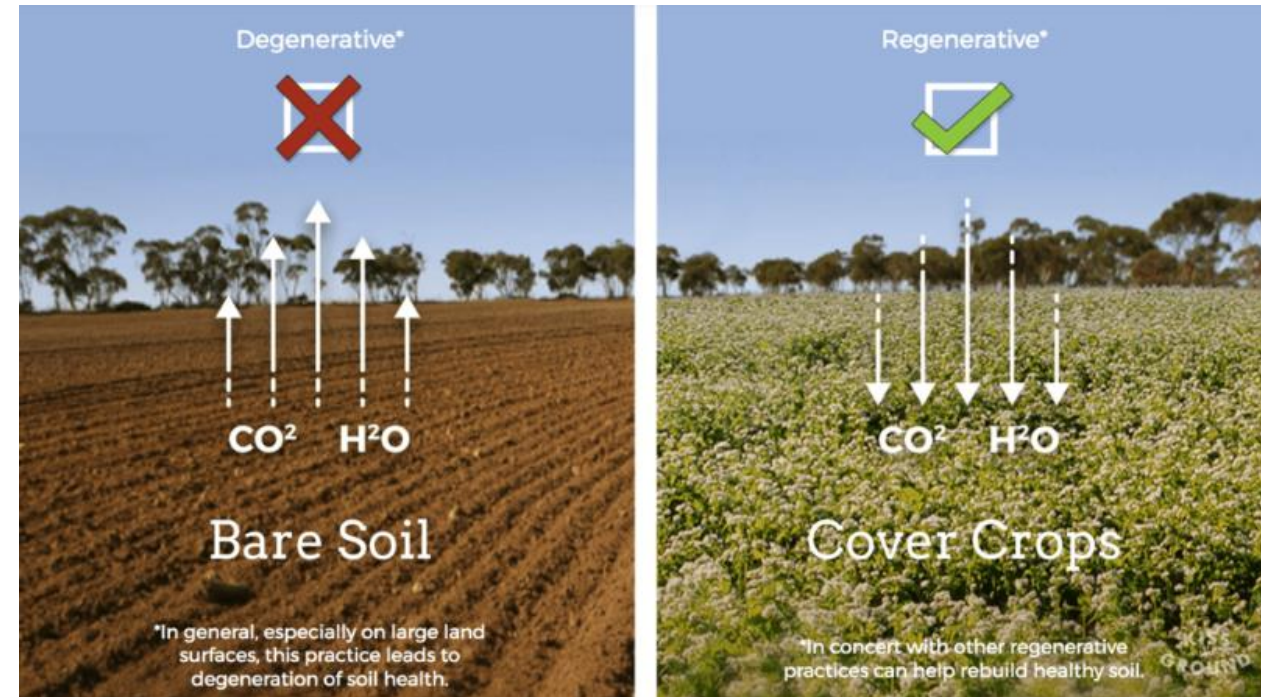
Kuva: Väderstad

Kuva: Potila

Yhteenveto

- Vesitalous ja maanrakenne kuntoon (ei onnistu pelkällä kyntämisellä)
- Viljelykierto monipuoliseksi, kerääjäkasvit ja muokkauskierto mukaan
 - Mahdollisimman paljon vihreää kasvustoa ympärivuoden
- Vältä muokkausta aikoina, joista seuraa tiivistymistä, eroosiota, ravinteiden huuhtoutumista sekä mahdollista rikkakasvien leviämistä
- Tunne omat peltosi ja kokeile uusia asioita sekä tapoja miten voisi toimintaa kehittää

Kuva: Kiss the Ground

Kiitos! Kysymyksiä? Palautekysely on auki!

Miksi kyntää keväällä? 3.4.2025

erkki.vihonen@luomuliitto.fi

+358 40 936 0377

LUOMU
LIITTO.

Funded by
the European Union

EU-Grant Agreement
No. 101136880

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Education,
Research and Innovation SERI

FiBL

JUSTUS-LIEBIG-
UNIVERSITÄT
GIESSEN

ecovalia

Lähteet:

Kuvat: Erkki Vihonen, jos ei toisin mainita

SoildiverAgro –hankkeen materiaalit <https://soildiveragro.eu/fi/>

Rajala, J. & Mattila, T. OSMO ja MAANEUVO hankkeiden materiaalit
<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/opetus/maan-kasvukunto>

Uusi-Kämppeä, J & Jauhiainen, L. 2014. Lintupajun suojakaistakokeen valumatuloksia 20 vuoden ajalta. Suomen Maataloustieteellisen seuran tiedote nro 30.

Särkelä, A. Muukkonen, P, Valkama, P. ja Lahti, K. 2010. Eroosion torjunta, keskeinen toimenpide maatalouden vesiensuojelussa. Suomen Maataloustieteellisen seuran tiedote nro 26.

Fritze, H. Tuomivirta, T. Orrù, L. Canfora, L. Cuartero, J. Ros, M. Pascual, J. Zornosa, R. Egea-Cortines, M. Lång, K. Kaseva, J. ja Peltoniemi, K. 2024. Effect of no-till followed by crop diversification on the soil microbiome in a boreal short cereal rotation. <https://jukuri.luke.fi/handle/10024/554712>